

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklēsiastikē Istoria

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

XV. De his quae Gentilibus acciderunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

GALERIUS.

τεκυ ψύει καὶ παιδεία, πάντες γεμέων δεύ-
τερον Σωφροσύνης τεθειμέρην ἢν καὶ πολλά
παρεῖσας, κτείναντι μὲν ἐγοιμας θυτικεν ε-
χοσιν ὥχι οἴος τε λεῖ, τῆς Θητούμιας μᾶλ-
λον, τεθυμέτε κατακεκατέσης αὐτὸς φυγῇ δέ
ζημοστας, πάσοντι αφείλετο τῆς θυσίας. μυ-
εμαν οἱ ἄλλαι περὶ τῶν καὶ ἔθνος δεχόν-
των πορείας απεινὸν μὴ οἱ αἰκάται δεσμη-
μένας, πάνταν εἰδότε βασάνων καὶ σρεβλώσεων
καὶ θανατηφόρες κολάσεως θωέστοιν. Ταν-
ακασι μὲν διανομής καὶ ἀνταί τε περφων γε-
μένη θαυμασιωτάτην ή Κλήρον Ρώμης εὐθυ-
νεστάτη τῷ ὅντι καὶ σωφρενεστάτη γυνὴ πα-
σῶν, αἷς ἐμπαρεγμένην οἱ κατεῖσε τύραννος
Μαξίμου τὰ ὁμοια Μαξιμίνων δρῶν ἐπει-
σετο. ὡς γὰρ Πλισάνης τῷ οἰκῳ τὰς τὰ τοι-
ωτα τῷ τυράννῳ διακονευμένης ἐπύθετο
(χριστὸν δὲ καὶ αὐτὸν ἦν) τούτε σύδρα τὸν
αἵτης καταβατα Ρώμασιν ὅντας ἐπαρχον, έ-
δίξει ενεκα λαβόντας αὐτὴν αἰσθένη Πλισάνη-
τα. ης Βεσσαρίων τε περιπολομένην οἱ ἀν-
τικαλακοσμιθείην τὸ σῶμα, εἰσεισιν Πλισά-
νης. καὶ μοναθεῖσα, ξίφος κατ' ἑα-
τῆς πηγανοι τανατότε περιχειμάτη τὸν μὲν
τερερο τοῖς περιστρογοῖς κατέλαμπανε. ξε-
γοὺς οἱ αὐτοῖς ἀπαστος Φωνῆς γεγωνοτε-
ρεγιστο μόνον χρυμάτων αἴθιπτόν τε καὶ αἰώ-
λερον τὸν χειστανοῖς δέρετη πέφυκεν, εἰς
πάντας αἱρεπτος τὰς τε νῦν ὄντας καὶ τὰς
μῆτα ψυχιμένες ἐξέφυνε τοσαύτη δῆ-
τα κακίας Φορεῖ ιψόντας τὸν αὐτὸν συ-
νιώθη καρένη, περὶ τὴν δύο τυράννων αἰα-
την καὶ δύον διειληφότων κατέργασθεισα.
πέρι αὐτὴν τὴν τοσούτων διερδυμένην οἱ αι-
τιαν, Μισάζαι, μὴ ὥχι τὸν κατ' ήμέρη διαγ-
μόν διοφθιμάδης. στεγε μάλιστας περιότερον
τὰ της τοσοῦτης πέπασθε συγχύσεως, η χει-
σιανεστατῆς παρρησίας δηπολαβεῖν.

A rem generis ac divitias, tum ob singula-
rem doctrinam celeberrima: sed quæ
modestiam ac pudicitiam his omnibus
preferebat. Quam cum tyrannus lepius
interpellasset de stupro, obtrucare qui-
dem illam, mori utiq; paratam, non susti-
nuit, cōquod crudelitate superior esset
cupiditas. Ceterū bonis omnibus spo-
liatam, exilio damnavit. Sexcentē quo-
que aliae, cūm stupri minas quas provin-
ciarum Rectores ipsis intentabant ne
auditū quidem tenus ferre potuissent, o-
mnia cruciatum, tormentorū & capi-
talium suppliciorum genera pertulerent.
B Omnes quidem admiratione dignissi-
mę; sed præ omnib; admirationem me-
retur mulier illa in urbe Roma, omnium
earum quas maxentius illarum partium
tyrannus Maximino in cunctis simillimus
violare aggressus est, longè nobili-
simā & caſtissima. Hæc enim simulatq;
eos quibus tyrannus ad hujusmodi fla-
gitia ministris utebatur, irrupisse in do-
mum suam comperit, & maritum suum
qui Praefecturam Romanæ urbis gere-
bat, conterritum permisisse satellitibus
ut ipsam abducerent (erat autem Chri-
stiana) breve temporis spatium quasi ad
exornandum corpus cōcedi sibi postlu-
avit. Posthac in cubiculum ingressa, so-
lam se reliquit esse circumspiciens, gla-
dium pectori immegrit. Quo vulnere
protinus examinata, cadaver quidem
perductorib; dereliquit: ipso autem fa-
cto, quod profecto omni vocis sono clari-
rius intonat, universis qui nunc sunt &
qui posthac erunt hominibus denuntia-
vit, solam Christianorum virtutem invi-
ctam & inexpugnabile nec morti obno-
xiā esse. Talis ac tanta nequitia copia
uno eodemq; tempore exuberavit; au-
toribus duobus tyrannis, quorum alter
Orientem, alter Occidentem occupa-
verat. Quis est porrò qui cum tantorum
malorum causam inquisiverit, affirmare
dubitet, persecutionē adversus nos con-
citatem horum omnium fontem exsti-
tisse? Cum præsertim non nisi post redi-
tam Christianis libertatem, tanta Rei-
publicæ perturbatio finem acceperit.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'.

Πιεὶ τοῖς ἐκτὸς συμβιβασταν.

Διαπανός γέτοι Εκτὸν τὸν διωμον δεκα-
τας χερόν, τῷν εἰς Πλισάνην καὶ πόλεμον
τὸν καὶ αἰλιλων, ἐδὲν αὐτας διαλέσιπεν.
ἀπλωτα μὲν γὰρ τὰ καὶ θάλασσαν ἦν. εδὲ

C A P I T U L U M X V .

De his que Gentilibus acciderunt.

Toto certè persecutionis decennio, Huc refer-
nunquam à mutuis inter ipsos insi- Niceph.
diis, & ab intestino bello cessatum est. 1.7. c.22.
Ac mare quidem navigantibus imper-
vium erat. Et quicunque alicunde fol-

R.

verant, protinus capti gravissimis verbibus afficiebantur, & tormentis atq; unguis latera sulcantibus, omniq; cruciatum genere interrogabantur, utrum ab hostibus venirent: tandemque crucis supplicio aut incendio necabantur. Jam clypei & lorice, tela & hastae, aliaque ejusmodi bellorum instrumenta ubique comparabantur. Adhuc tremes & arma ad navales pugnas accommodata passim instruebantur. Nec aliud quicquam expectare unusquisque poterat quam quotidiam hostium incursionem. Fames posthac pestisque supervenit, de quibus suo loco ac tempore dicturi sumus.

A ἐξην ποθὲν καταπλεύσασις, μὴ χρή τις αἰκίας ὑπάγεις, σρεβλομένης ταῦτη, ερις καταξιομένης. Βασάνοις τε παῖσι μηδέ τις τῶν δι' ἀναπνίας ἔχθρων πανελευμένης. καὶ τέλος, σανεις ἡ τις πυρὸς ὑπάγομένης κολάσει. οἰστοις επιτέτοις καὶ θωράκων πλαστούσαι, βελότεροι δορεάτων καὶ ἀλλις πολεμικῆς πλευταῖς ἐπομασιαὶ. τετέλεται τε καὶ τῶν τοις ὑπλοντοῦ πάντα σωματεῖστο τόποις ἀλλοὶ παντὶ τῷ παρασδοκάνι πολεμίου πᾶσαι ἔφοδον ἥμεραν. τέτοις καὶ οὐτανταὶ π λημός τε καὶ λοιμός ἐγκατασκηνεῖ. φέρει τοῦ καρεροῦ ισορίζειν τὰ δύοντα.

CAPUT XVI.

Derebus in meliorem statum restitutis.

Huc refer
Niceph.
1.7, c.22.

Hæc sunt quæ toto persecutionis Hillius tempore contigerunt. Quæ quidem persecutio ope divini Numinis, anno tandem decimo profrus sedata est, cum post octavum annum aliquantis per remittere cœpisset. Postquam enim cælestis Dei gratia benignos ac propitio viatu respexit, tum Principes illi ipsi qui persecutionem adversus nostros primum commoverant, repente præter omnium spem mutata sententiâ palinodiam cecinere; humanis erga nos editis & mitissimis constitutionibus, ardentissimum persecutionis incendium restinguentes. Neque vero humanum quidquam, neque Imperatorum (quod aliquis forte suspicari posset) clementia & commiseratio, hujusc rei causa exstitit. Quippe cum illi ab ipso persecutionis exordio ad id usque temporis, plura in dies & acerbiora in nos excogitarent; varia subinde suppliciorum adversus nostros genera & machinamenta commenti. Verum manifesta præfentia divini Numinis, quod cum populo quidem suo jam redierat in gratiam; ipsum vero auctorem malorum & totius persecutionis atque improbitatis antefiguratum infensius persequebatur, id tandem effectit. Etsi enim haec ita fieri oportebat juxta divina voluntatis arbitrium, tamen ut ait Scriptura; Væ illi per quem scandalum evenit. Illum igitur poena cælitùs inficta corripuit, ab ipsis exorsa carnibus, & ad animam usque progressa. Repente enim circa media occultiorum

Matt. 18, 14

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι.

Pièce ἡ δια τοῦ κρείτονος τῶν αραγμάτων μεταξύ

Tοισιτ' ἦν τὰ διὰ παντὸς τῷ διεγέρεισκότα δεκάτῳ μεν ἐτεισθεντοις παντελῶς πεπανμένη. λεφᾶς γε μὲν ὅγδοον εἶται καὶ συνερχαμένη. οὐδὲ τοις ἡμίας Επισκοπὴν ἐν μηδὲν καὶ πλεονταῖς περισσοῖς τοτε δῆτα καὶ καθ' ἡμίας ἀρχοτες, αὐτοὶ δὲ σὺν ἐπιεῖνοι διέποιησαν τὰ τῶν καθ' ἡμίας ἐπιρυγέτο πολεμούσας πλαστούσαται μεταθέμψοις την γνώμην των πλωδίων ἥδον. Σεντοῖς πλεύσιμοι περιπλαναστοὶ διατέλεσαν πληρωθεῖσι τοις πλευραῖς καθ' ἡμίας διατέλεσαν πληρωθεῖσι τοις πλευραῖς μηχαναῖς ἀλλο τε αλλως τὰς καθ' ἡμίας αἰκίας Πληκτρούς των. ἀλλ' αὐτοῖς γε τῆς θείας περιπλαναστοὶ Φανῆς ἐπίσκεψις, τῷ μὲν αὐτοῖς καταλαμένης λαῷ. τῷ δὲ αὐθέντη τῶν κακῶν εἰσίστος καὶ περιβαστὴ τῆς τῷ παντὸς διεκτοκακίας Πληγολεμένης. καὶ γὰρ εἴ τι ταῦτα καταθεῖαν θυέσθαι τοῖς, ἀλλὰ εἰ φοιτούσι λόγος, δι' ἧς τὸ οκανδαλον ἔρχεται. μετασιγγενεῖσιν αὐτοῖς θείαλαβεσι κόλασις. εἰς αὐτοὺς καταρρεμένη σαρκός, καὶ μέχει τῆς λαχῆς περιπλεύσα. αἱρόα μὲν γὰρ αἵτιοι μέσα τῶν διπορρήτων ξύσματα διπορρήσαντα